

නිකුත් කළේ

ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ විදේශ විනිමය දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය

2021 අප්‍රියෙල් 09

ශ්‍රී ලංකාව තුළ අතපා මුදල් වල ආයෝජනය කිරීමේ අවදානම් පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම

අන්තර්ජාතික හා දේශීය වෙළෙඳපොළවල අතපා මුදල් භාවිතය පිළිබඳ මැතඳි කරන ලද විමසීම් හේතුවෙන් අතපා මුදල් (Virtual Currencies) වල ආයෝජනය කිරීම හා සම්බන්ධ අවදානම් පිළිබඳව මහජනයා දැනුවත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි.

පුද්ගලික ආයතන විසින් නිර්මාණය කරන ලද ඩිජිටල් ටෝකන් (Digital tokens) අතපා මුදල් ලෙස හඳුන්වන අතර, පරිගණක තුලින් ජනනය කිරීම (mining) මගින් හෝ, මූලික කාසි නිකුතුව (Initial Coin Offerings) හෝ අතපා මුදල් හුවමාරු කරගන්නා අන්තර්ජාල වෙළෙඳපොළවල් (Virtual Currency Exchanges) හරහා හෝ ලබා ගත හැකිය. අතපා මුදල් සාමාන්‍යයෙන් අප්‍රකාශිත විද්‍යුත් මුදල් (cryptocurrencies) ලෙස ද හැඳින්වේ. බහුල වශයෙන් භාවිතා වන අතපා මුදල් අතරට බිට්කොයින් (Bitcoin), එතෙරියම් (Ethereum) සහ ලිට්කොයින් (Litecoin) ඇතුළත් වේ. අතපා මුදල් වලට ඒවාටම ආවේනික වූ ඒකක, එනම් බිට්කොයින් (bitcoin) සඳහා එම නමින්මද, එතෙරියම් සඳහා ඊතර් (Ether) වැනි ඒකක ඇති නමුත් අතපා මුදල් හුවමාරු කරගන්නා අන්තර්ජාල වෙළෙඳපොළවල් වල (VC Exchanges) සාමාන්‍යයෙන් මහ බැංකු විසින් නිකුත් කරනු ලබන මුදල් වල අගයට, එනම් එක්සත් ජනපද ඩොලරය (ඇ.ඩො.), ජපන් යෙන්, යනාදියට හුවමාරු කරනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත්, අතපා මුදල් මහ බැංකු විසින් නිකුත් නොකරන අතර සාමාන්‍යයෙන් ගනුදෙනු වලට පාදක වන්නා වූ වත්කමක් (underlying assets) අතපා මුදල් වලට නැති බව සැලකිල්ලට ගැනීම වැදගත්ය. එබැවින් ඒවායේ වටිනාකම අන්තර්ජාල වෙළෙඳපොළවල (VC Exchanges) අතපා මුදල් හුවමාරු කරගන්නා මහජනතාවගේ සමපේක්ෂණයෙන් (Speculation) තීරණය වනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අතපා මුදල් භාවිතය, ආයෝජනය හෝ ගනුදෙනු කිරීම සම්බන්ධ නියාමන ආරක්ෂාවක් නොමැත. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකාවේ අතපා මුදල් ආයෝජනය කිරීම හෝ භාවිතා කිරීම සැලකිය යුතු අවදානම් ඇති කරනු ලබන අතර, ප්‍රධාන අවදානම් ලෙස;

- (අ) කිසියම් පරිශීලකයෙකු හෝ ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධ ගැටළු හෝ ආරවුල් ඇති වුවහොත් පරිශීලකයින්ට/ආයෝජකයින්ට නියාමන හෝ නිශ්චිත නීතිමය මඟ පෙන්වීමක් නොමැති වීම.
- (ආ) අතපා මුදල් වල වටිනාකම විශාල වශයෙන් උච්චාවචනය වීම එහි සමපේක්ෂනය මත (Speculation) රඳා පවතින අතර එම නිසා අතපා මුදල් වල ආයෝජනය කිරීමෙන් විශාල පාඩු ලැබීමේ අවදානමක් පැවතීම.
- (ඇ) ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාකාරකම් වලට මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම සඳහා අතපා මුදල් යොදා ගැනීමේ ඉහල සම්භාවිතාවක් ඇති අතර අපරාධකරුවන් විසින් අනිසි ලෙස උපයා ගන්නා මුදල් විභූද්ධිකරණය සඳහාද අතපා මුදල් භාවිතා කරනු ලැබීමට හැකි වීම.

(ඇ) විදේශ විනිමය රෙගුලාසි උල්ලංඝනය කිරීම - අන්තර්ජාල මුදල්, හුවමාරුවල වත්කම් ලෙස වෙළඳාම් කර ඇති හෙයින්, අතරා මුදල් විදේශයන්ගෙන් මිලදා ගැනීම විදේශ විනිමය රෙගුලාසි උල්ලංඝනය වීමට හේතු වනු ඇත. මන්ද, අතරා මුදල් අවසරලත් ආයෝජන කාණ්ඩයක් ලෙස 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත අනුව හඳුනාගෙන නොමැත. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ විනිමය රෙගුලාසි ප්‍රකාරව, අතරා මුදල් ගනුදෙනු හා සම්බන්ධ විදේශ මුදල්වල ගෙවීම් සඳහා හර කාඩ්පත් (Debit Cards) සහ ණය කාඩ්පත් (Credit Cards) වැනි විද්‍යුත් මුදල් මාරු කිරීමේ කාඩ්පත් (EFTCs) භාවිතා කිරීමට අවසර නැත.

එබැවින් අතරා මුදල් වල ආයෝජනය කිරීමෙන් පරිශීලකයින්ට මෙන්ම ආර්ථිකයට ඇති විය හැකි මූල්‍ය (financial), මෙහෙයුම් (operational), නෛතික (legal), පාරිභෝගික ආරක්ෂාව (customer protection) සහ ආරක්ෂණය (security) සම්බන්ධ සැලකිය යුතු අවදානම් පිළිබඳව මහජනතාවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අනතුරු අඟවනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, කිසිදු ආයතනයකට හෝ සමාගමකට අප්‍රකාශිත විද්‍යුත් මුදල් ඇතුළුව අතරා මුදල් සම්බන්ධව ක්‍රියා මාර්ගයක් ගැනීමට බලපත්‍ර ලබා දී හෝ බලය පැවරීමක් කර නොමැති අතර කිසිදු ආයතනයකට පරිගණක තුළින් අතරා මුදල් ජනනය කිරීමට (mining) හෝ, මූලික කාසි නිකුතුවට (Initial Coin Offerings) හෝ අතරා මුදල් හුවමාරු කරගන්නා අන්තර්ජාල වෙළෙඳපොළවල් (Virtual Currency Exchanges) සඳහා හෝ බලය පැවරීමක් කර නොමැති බවද මහජනතාවට මෙයින් දැනුම් දෙනු ලැබේ.